

Odštevamo do začetka 11. Meseca znanosti

2.9.2026 - | gov.si

Začetek septembra pomeni tudi začetek Meseca znanosti, ki traja kar tri mesece, saj znanosti ni nikoli preveč. Znova se bodo zvrstile različne dejavnosti za vse - od otrok in mladine do znanstvenic, znanstvenikov in za splošno javnost.

Mesec znanosti prinaša več kot 70 dejavnosti za vse generacije med 13. septembrom in 22. decembrom 2026. | Avtor: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mladino

Tudi letos so se na poziv Ministrstva za izobraževanje, znanost in mladino (MIZM) odzvali izjemno raznoliki deležniki znanosti; od univerz, znanstvenoraziskovalnih zavodov in šol do društev, nevladnih organizacij, medijev, knjižnic in gospodarstva. Nabralo se je več kot 70 dejavnosti, s katerimi bodo izvajalci znanost približali ljudem na različne in vključujoče načine. Ministrstvo je prejelo 74 vlog; 16 dogodkov bodo organizatorji izvedli sami, 58 dogodkov pa bo potekalo v soorganizaciji z MIZM. Zvrstile se bodo razstave, delavnice, kongresi, simpoziji, pub kvizi, podkasti, dnevi odprtih vrat, okrogle mize in še marsikaj.

Letos se Mesec znanosti začne 13. septembra in zaključi 22. decembra.

Tokratne prioritete so:

- Raziskovalne kariere in Evropska noč raziskovalk in raziskovalcev 2026 (25. september 2026),
- Nacionalni dan znanosti in mednarodni dan znanosti za mir in razvoj (10. november 2026),
- Vpliv novih tehnologij, predvsem umetne inteligence, na razvoj in njeno uporabo v znanosti in za širši razvoj družbe,
- Občanska znanost in reševanje kompleksnih družbenih izzivov,
- Znanost za otroke in mladino,
- Znanost za okolje in biotsko raznovrstnost,
- Sodelovanje med znanostjo in gospodarstvom.

Program za vse - od otrok do znanstvenic, znanstvenikov in za vse vmes

Vse dogodke, ki bodo potekali v okviru Meseca znanosti, bomo predstavili na osrednji spletni strani Meseca znanosti (na portalu gov.si), prav tako bomo v kratkem objavili celoten program. Gre za več kot 70 dejavnosti, zato nekatere najavljamo zgolj za vtis.

V okviru projekta Evropske noči raziskovalcev »Ritem življenja«, ki ga vodi Nacionalni inštitut za biologijo, bodo raziskovalke in raziskovalci inštituta javnosti po vsej Sloveniji predstavili ritme v naravi in v človeškem življenju na dostopen in interaktiven način (eksperimenti, strateške igre in znanstvene predstave).

Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru (UM FZV) bo povabila k sodelovanju v programu Po zdravje v gozd, ki poteka v okviru mednarodnega projekta PHorestAll. Vsak teden bo skupina 15-25 udeleženk in udeležencev skupaj z usposobljenim vodnikom gozdne terapije (metoda FTHub) in članico oz. članom raziskovalne ekipe UM FZV v gozdu preživela dve do tri uri.

Z Društvom za ohranjanje, raziskovanje in trajnostni razvoj Dinaridov – Dinaricum bo mogoče sodelovati pri večernem popisu volkov z izzivanjem oglašanja, ki bo udeleženkam in udeležencem omogočil neposredno izkušnjo raziskovalnega dela na terenu.

Tudi letos bo potekal Festival znanosti in inovativnosti UNI.MINDS v organizaciji Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru in Univerze na Primorskem, skupaj s SPIRIT in s partnerji iz gospodarstva ter MIZM. UNI.MINDS je največji slovenski festival za grajenje inovacijske skupnosti in partnerstev med akademskim okoljem in gospodarstvom. Dogodki in dejavnosti pod njegovim okriljem praviloma potekajo v različnih krajih po Sloveniji.

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani in Univerzitetna knjižnica Maribor pripravljata praktični delavnici na področju komuniciranja znanosti.

Delavnica dijakov Srednje šole Izola bo prikazala veščine priprave najpreprostejših jedi po metodi Escoffiera, katere utemeljitelj je August Escoffier. Prisotne na delavnici bodo povabili, da se preizkusijo v pripravi sestavin, spremljanju nastajanja jedi in ocenjevanju njihove ustreznosti.

Zavod Znanost na cesti se bo na okrogli mizi posvetila mladim na začetku kariere v znanosti, na sam dan znanosti pa bo organizirala znanstveni kviz.

Katapult, družba za spodbujanje podjetništva bo otrokom približala nevroznanost, družili se bodo s humanoidno robotko Lili in robotskim psom Mobyem, spoznavali bodo povezavo med človekom in robotom.

Univerza v Novi Gorici bo povabila vse slovenske šole k astronomskemu opazovanju s teleskopom, ki ga ima Fakulteta za naravoslovje Univerze v Novi Gorici v Čilu. Teleskop GoChile omogoča oddaljeni dostop, zato bodo lahko učenke in učenci pod vodstvom upravitelja teleskopa posneli več različnih tipov vesoljskih teles in ustvarili svoj astronomski fotografski album.

Poleg udeležbe na dogodkih pa lahko h krepitvi prepoznavnosti in priljubljenosti znanosti v Sloveniji prispevate tudi tako, da na družbenih omrežjih uporabljate ključnik Meseca znanosti #Tojeznanost, da bodo na enem mestu zbrani dogodki in vtisi Meseca znanosti.

<https://www.gov.si/novice/2026-09-02-odstevamo-do-zacetka-11-meseca-znanosti>